

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda kayıtlı olan sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Ünal ÇEVİKÖZ
İstanbul Milletvekili

Adana Seyhan'da, Ali El Hemdan isimli gencin 20 yaş altına getirilen sokağa çıkma kısıtlaması kapsamında yaptırım uygulanacağı düşüncesiyle paniklemesi sonucu polis tarafından "dur" ihtarına uymadığı iddiasıyla kalbinden vurularak öldürüldüğü kamuoyuna yansımıştır. 2007-2019 yılları arasında Türkiye'de, "polisin dur ihtarına uymadığı gerekçesiyle öldürülenler" in sayısının 395'i bulunduğu, öldürülenlerin 91'inin çocuk, 304 kişinin ise 86'sı kadın olmak üzere yetişkin olduğu bu konuda yayımlanan istatistiki bilgilerden anlaşılmaktadır. 2559 sayılı Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu'nun 16. Maddesinde bu vaziyetteki durumlar için "Polis, yedinci fıkranın (c) bendi kapsamında silah kullanmadan önce kişiye duyabileceği şekilde 'dur' çağrısında bulunur. Kişinin bu çağrıya uymayarak kaçmaya devam etmesi halinde, önce uyarı amacıyla silahla ateş edilebilir. Buna rağmen kaçmakta ısrar etmesi dolayısıyla ele geçirilmesinin mümkün olmaması halinde ise kişinin yakalanmasını sağlamak amacıyla ve sağlayacak ölçüde silahla ateş edilebilir." hükmü bulunmaktadır. Burada kullanılan gücün "ölçülü" olması gerektiğinin altı çizilmiştir. Müeyyidesi para cezası ile sınırlandırılan bir olay karşısında, emniyet güçleri kamu gücünü orantısız bir şekilde kullanarak bir insanın ölümüne yol açmıştır. Bu bağlamda, Anayasa'ya göre Türkiye'nin insan haklarına saygılı bir devlet olduğu ve idarenin işlemlerinin hukuka tabi olduğu gerçeğinden yola çıkarak;

- 1) Sokağa çıkma kısıtlamasının ihlali durumunda uygulanan müeyyideler nelerdir? Emniyet mensuplarına ihlal edeni vurun emri mi verilmiştir? Emniyet görevlilerinin angajman kuralları nedir?
- 2) Ali El Hemdan'ın ölümüne yol açan polis memurunun açığa alındığı kamuoyuna yansımıştır. Polis memuruna ilişkin olarak hangi yaptırımlar uygulanacaktır?
- 3) Emniyete bağlı güçler bünyesinde, orantısız güç kullandığı tespit edilen kişi sayısı kaçtır? Bu kişilere hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 4) Söz konusu olay sonrasında, Anayasa'nın ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, emniyete bağlı güçlere bugüne kadar verilen eğitimin gözden geçirilmesini ve personelin insancıl bir anlayışla yeni bir eğitime tabi tutulmasını düşünüyor musunuz?

5) Bu olay ile birlikte, emniyet görevlileri ile ilgili kamu gücünün orantılı bir şekilde uygulanması konusunda sorunlar yaşandığı ve AİHM tarafından da Türkiye'nin tazminata mahkum edildiği göz önünde bulundurulduğunda, bekçilere silah kullanma yetkisini verilmesini doğru buluyor musunuz?

6) Bakanlığınız tarafından çıkarılan 20 yaş altı sokağa çıkma yasağı ile ilgili detayların yer aldığı ek genelgeye göre çalışan gençler muaf sayılmıştır fakat kayıtsız iş gücünün önemli bir kısmını oluşturan Suriyeli, Afganistanlı, Lübnanlı sığınmacılar çalıştıklarını kanıtlayamadıkları gibi bu kapsamda sağlanan ekonomik tedbirlerden de faydalanamamaktadırlar. Ali El Hemdan'ın da çalışıyor olma ihtimali göz önünde bulundurulduğunda, kayıt dışı istihdam edilen kişilerin çalışma yaşamında maruz kaldıkları zorlukları düzeltmek için atılması planlanan adımlar nelerdir?

7) Bazı internet haber siteleri Ali El Hemdan isimli gencin Suriyeli olmasını öne çıkararak, ırkçı bir söylemle kamu gücünün orantısız bir şekilde kullanılabileceğini savunmuşlardır. Irkçılıkla mücadele kapsamında, yaşanan bu olay karşısında idarenin hukuka uygun bir şekilde davranması elzemdir. Bu konuyla ilgili olarak, hangi tedbirleri almayı düşünüyorsunuz?

8) Yaşanan olayın insani, toplumsal ve psikolojik yanı göz önünde bulundurulacak olursa, ne zaman tekrar istifa etmeyi düşünüyorsunuz?